

Г о л о с ж і н о ч о ї л і р и

**КЗ « Березнівська централізована система
публічно-шкільних бібліотек»
Березнівська центральна районна бібліотека
Організаційно-методичний відділ**

«ГОЛОС ЖІНОЧОЇ ЛІРИ»

До 70 - річчя від дня народження Надії Ярмолюк

Бібліобліографічна розвідка

УДК 01:821.161.2'19/20(477.81)

Г61

Голос жіночої ліри: Біобібліографічна розвідка / Березнівська центральна районна бібліотека; укладач Л.В.Андрощук. – Березне, 2020. -24с.

Біобібліографічна розвідка «Голос жіночої ліри» присвячена творчості нашої землячки, українській поетесі Надії Ярмолук, книги якої є яскравим літературним явищем сьогодення. Запропонована біобібліографічна розвідка адресується учням, молоді, бібліотекарям, краєзнавцям, та всім, хто бажає більше знати про сучасну українську літературу рідного краю.

НАША АДРЕСА:

Березнівська центральна районна бібліотека

вул. Київська, 7 м. Березне 34600

тел. 5-46-87

ел. адреса:

lib_berezne@ukr.net

*А я - надія. Думаєш, зумієш
Мене знічев'я вбити у душі?
Нехай там що, а знов зазеленіють
Після зими пухнасті спориші.*

*А я - надія. Я така живуча
І незнищенна, як і ця трава.
Як ранок після ночі - неминуча,
Щодень - правічна. І щодень - нова.*

*А я - надія. Паростками віри
Проб'ю сніги. Любов'ю зацвіту.
Втечуть думки сполохані і сірі
І засміється сонце над сльоту!*

*А я - Надія. Хай воно не модне
Непретензійне давнє це ім'я –
Без мене все і мертво, і холодне,
Бо я - надія. Бо надія я.*

Н.Ярмолюк

Надія Миколаївна Ярмолук

Звичайне українське село Мнишин Гощанського району на Рівненщині з мальовничими чарами природи і простими трудовими людьми які, не знаючи спочинку, працювали на рідній землі, виховували дітей і любили життя. І жила в цьому селі звичайна, працююча родина Данилюків. Теплого квітневого ранку 1950 року подарувала доля Ганні та Миколі довгождане сонячне диво – маленьку донечку. І нарекли батьки її Надією. Надію, тому що саме з цією маленькою крихіткою вони пов'язували всі свої мрії і сподівання. Дні йшли з днями, роки змінювалися роками. Підросла мала Надійка. Росла в добрі і любові.

У 1957 році мама повела свою доню до школи. Перша вчителька Надійки – Меланія Йосипівна, одразу помітила допитливу дівчинку. Не було такого предмета, який би не захоплював Надійку, дівчинка ловила кожне слово, кожен порух улюбленої вчительки. Надія читала все. З захопленням до солодкого лоскоту в серці. Все життя мама співала у церковному хорі. Співала і любила віршувати, в основному на релігійну тематику. Але важка праця в ланці, на бурякових плантаціях забрала всі сили, не дала змоги розпростатись крилам творчості. Та все ж мама зуміла передати своїй дочці любов до пісні, до поетичного слова.

В школі Надія захоплювалася мовою, літературою, історією, постійно себе кимось уявляла. І ця дивна, рано розвинена уява, привела дівчину на шкільну сцену. В старших класах Надя була активним учасником драматичного гуртка в сільському клубі. Зіграна нею Проня у п'єсі Старицького «За двома зайцями» захопила односельчан якоюсь недитячою професійністю. Брала участь дівчина і в районних оглядах художньої самодіяльності. Багато їздила з виступами по сусідніх селах.

Після закінчення школи робить першу спробу вступити до інституту. Та не пройшовши по конкурсу, іде працювати в рідний колгосп на консервний завод.

В 1968 році Надія Данилюк стає студенткою Рівненського педагогічного інституту. Життєрадісну, струнку дівчину, закохану в поезію, в рідну землю, в людей неможливо було не помітити. Її люблять, поважають, з її думкою рахуються. Вона була організатором цікавих вечорів, найрізноманітніших конкурсів, зустрічей.

Після закінчення педінституту викладала українську мову та літературу в Тучинській школі –інтернаті та Малатинській школі свого району. Там же зустріла свою долю. Палке, чисте кохання подарувало подружжю Ярмолуків сина Романа. Виховувався хлопчик на маминих колискових, в душевній родинній щирості.

З 1974 році працює на журналістській роботі в редакції Березнівської районної газети. По службовій драбині пройшла від першого шабля: кореспондент, старший кореспондент, зав. відділом, відповідальний секретар, заступник головного редактора. На даний час є головним редактором газети «Надслучанський вісник».

Поезія вищої проби

Від номера до номера, від чергування до відрядження, та ще від рядового кореспондента до старшого, від «посадив картоплю» до «викопав картоплю» - ось так прозаїчно, буденно, непомітно, зате не йдуть - наввипередки, бігцем біжать наші газетярські літа. То тему шукаєш, щоб узяла за живе, то заголовок, щоб не з першої полиці, то слово перше, початок, щоб не пісно звучало і не сірим було, - і так само поспіхом, хутчіш, притьмом. Бо газета - як і весільний стіл: гостей-читачів багато,

наготувати - написати треба стільки всього, до того ж за графіком, в означений час, а скільки їх, «кухарів» слова, у редакції!.. Через те і водія поганяєш, і героїв своїх, а себе найперше і найбільше. Вночі на кухні, коли всі удома поснуть, дописуєш у номер. У неділю ввечері - на першу сторінку. І не зоглядишся, не повіриш самому собі, як же це сталося воно, та й коли, якщо тільки-тільки вчора, здається, все починалося, що доленька твоя не під гору - з гори вже покотилася?

До чого це я? Чого це раптом скуйовдилися так почуття, а серце щемить за чимось безконечно дорогим? Ні-ні, не втраченим, а тим, що не наснилося, не вигадане, а було, ось тільки забулося, загубилося в закапелках пам'яті, розтряслося по далеких дорогах, а оце несподівано сплигло, явилось ще раз, воскресло в акордах її блискучої, іншого слова не добуру, поезії.

То це я до того, що цього тижня в Наді Ярмолук, нашої березнівської колеги, літа сплелися в той тугий віночок, що прийнято називати ювілеєм. І що до цього ювілею вона і нам, і собі подарувала те, до чого має талант від Бога, - запашні, кольорові, замішані на найчистіших почуттях поезії.

Вони і справді пахнуть, її вірші. Припорошеними споришами, весняним дощем, ранніми холодами, бабусиними айстрами, переораним полем... І вони такі кольорові: що не слово - то образ, що не строфа - то соковита, мов на цифровій фотографії, картина. І в них такі пронизливо чисті почуття, все-все таке щире, впізнаване, не вигадане, без жодного фальшивого слова, без найменшого неточного мазка, що рядки перчитуєш ще і ще, знов і знов. А надто інтимну і пейзажну лірику, таку сокровенну і таку зворушливу, таку проникливу і довершену, виконану на такій високій і чистій поетичній ноті, що обривається, заходить душа від розбуджених почуттів, дорогих образів і щемких споминів. Бо здається, це ж зі мною було, і було точнісінько так, як вона розказала про розморений літній день, білим-білу батьківську хату, студені роси молодого літа і той шматочок раю, що називається дитинством... То що врешті

побажати їй, дорогій ювілярці, в далеку і, віриться, щасливу дорогу? Цілий сніп, а ще краще, снописько погідних літ. А щоб конче сказала неказане, хай перша зозулька, яка ось-ось прилетить у наші краї, накує ще багато-багато таких ось поезій, як ті, що друкуються нижче. І щоб неодмінно знайшовся щедрий меценат, аби вони були достойно видані: п'ятизначним тиражем, у добротній оправі, у подарунковому форматі, на крейдяному папері, з розкішними кольоровими ілюстраціями аквареллю... Дай, Боже, Тобі на початку робочого тижня почути це побажання.

Володимир Комаровський

Думки під куполом небес

Перші збірки їх авторів завжди особливі, бо в них повна чаша чистої сльози правди людської душі. Скажімо, в поетичних творах перших книжок Лесі Українки «На крилах пісень», Павла Тичини «Сонячні кларнети», Максима Рильського «На білих островах», Ліни Костенко «Проміння землі» тощо, вже закладені міцні традиції народолубства, поваги до простого люду, до його праці, пісні, музики, любові до Вітчизни. Вони ще в юності прагнули до ясності, точності, прозорості слова, чіткості поетичного малюнка.

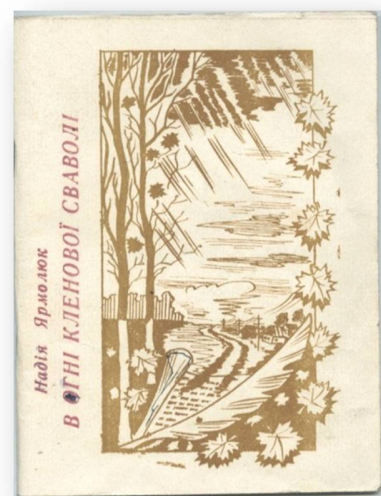
Саме цих традицій дотримувалась в першій поетичній збірці «В огні кленової сваволі», яка вийшла з друку в 1993 році, і Надія Миколаївна Ярмолук.

Коротко, але досить суттєво про вірші поетки відізвався знаний поет, письменник, публіцист, літературознавець, журналіст Борис Боровець. «Є особлива привабливість у віршах, що склали першу книжку Надії Ярмолук. Незвичайний погляд на довколишність і вчинки людей, неповторний колорит фарб і звуків, якийсь причасний смуток і така ж некриклива, але всепоглинаюча любов — все це по-справжньому хвилює, переконує у справедливості твердження авторки: Таки не вмію писати для маси,

Все якимось пишеться для людей!

І це достеменно правдиво. У вірші «Україні» (1970 р.) ми знаходимо хоч і юнацьке, але високохудожнє і змістовне наповнення його особливою любов'ю до України.

Мій синьоокий, тополиний краю,
Моя розрадо в тихі дні журби.
Припавши до грудей твоїх, звіряю
Свої чуття і помисли тобі.

Хай недруги кленуть тебе - намарно,
Вони лиш порох на шляху твоїм,
Як над тобою синь цвіте безхмарно,
Безхмарно й чисто в серці у моїм.
У тебе друзів - де б ми їх злічили.
Таких зламати - спробуй-но, зумій.
Несе уклін Маквала Мревлішвілі
Твоїй красі і доброті твоїй.
І з берегів далеких Даугави
Ти чуєш пісню, як Дніпро, дзвінку
І українські вірші Чілачави,
Мов саповнела, у твоїм вінку,
Де кольорів такі ясні розмаї,
Де калинкова зіронька сія.
Мій тополинний, синьоокий краю,
Святиться хай доріженька твоя. (1972р.)

Прекрасні рядки! Перед поетесою ще лежав довгий шлях усвідомлення тих великих соціальних змін, які очікують Україну в майбутньому. Залюблена душа в далекій юності передала щемливу музику цих передбачень.

Справжнім драматизмом материнських страждань пройнятий вірш «От ми і зустрілися, синочку». І хоч вірш присвячений іншим подіям, Надія Миколаївна ніби відчувала долю України, її матерів у ХХІ столітті. Адже в 2014 році Російська імперія розпочала агресію проти України. Вже шостий рік іде війна на сході нашої країни. Вірш написаний п'ятдесят років та співзвучність його з сьогоденням вражає:

От ми і зустрілися, синочку,
Бачиш, я тебе таки знайшла.
Одягнувся в бронзову сорочку...
Це, мабуть, щоб куля не взяла?
Чи тобі не мультко, мій Іванку,
В спеку і морози в ній стоять?
Я ж тобі пошила вишиванку.
Щоб твоє весілля відгулять.
Вже твоя невіста має внуки,
Старшому ім'я твоє дала.
А мені важка жура розпуки
Сивиною серце повила.
Тільки віра і в лиху завію
В ньому, не вмираючи, жила.
Мій синочку, сонячна надіє,
Бачиш, я тебе таки знайшла.

А скільки таких Іванків загинуло!? Скільки згорьованих матерів і досі не знає, де їх могили!?

Філософія творчості Надії Ярмолук, яка народилася в середині ХХ століття у державі, підпорядкованій Москві, змужніла і викристалізувалася остаточно в самостійній Україні. Поетка готова відстоювати свою Батьківщину, відверто висловлює громадянську позицію, кидає докір «вишнякам», які «...на торговищі здобувають славу...» (Вишняк — герой роману Ліни Костенко «Маруся Чурай» пристосованець з тих, яким Україна «без надобності»).

Все вишняки, і вишняки, і вишняки...
На торговищі здобувають славу,
За долари, рублі і ...срібняки
Збуваючи і совість, і державу.
Все вишняки, і вишняки, і вишняки...
Серця закуті в непробивні лати.
Уже давно їм шабля — не з руки.
І Чураям між ними тіснувато
Все вишняки, і вишняки, і вишняки...
Таки в житті, а зовсім не на сцені.
І тут - зблизька. І там - зоддалеки
Талан хапають у обидві жмені.
Все вишняки, і вишняки, і вишняки...
Такі собі новітні яничари.
Чурай гукає з думи крізь віки,
Із лютих мук, з ворожої покари,
Із берегів правічної ріки.
орлику, о соколе Чураю!
Все вишняки, і вишняки, і вишняки?
А ми усі? Чи й наша хата скраю? (1992 р.)

Ось вам і оміщанене обличчя сучасного українця. Поетка акцентує увагу на красі суспільної поведінки людини, морального здоров'я, її вчинків. І дивується: чому народ, який прозрів, раптом загасив у собі полум'я цього прозріння. Тому про це треба говорити і в літературі, і в кіно, і в театрі.

Надія Миколаївна звертається до далекого минулого, до видатних постатей українства.

Дуже багато талановитих особистостей української культури в радянські часи були забуті. Зате не забула їх світова культура. Наприклад, імена геніальних композиторів Артема Веделя і Максима Березовського вписані в історію поруч з іменами Баха, Бетховена, Моцарта, Верді, Вівальді.

Скажімо, у 70-их роках минулого століття в Парижі в одному з архівів було знайдено твори Максима Березовського. Знахідку відправили в Міністерство культури України (тоді ще УРСР).

Повернулася музика Ваша додому, Максиме!
Стільки літ відгуло, а таки ж бо зуміла, дійшла,
не знати, чи біль, а чи радість тут більше у риму,
Бо вона ще мовчить. Нелегка ж та дорога була.
Ще вона на папері чекає на кобзу чи скрипку,
Ще не віриться їй, що позаду архівний пил.
Що їй снилося там? Чи калини розквітлої вітка,
Чи степи, чи сніги, а чи шелест лелечих крил?
Чи отой Петербург, де так важко жилось і співалось,
Де душа, щоб не вмерти, горіла в такому вогні!
А над Києвом лине вечірня м'яка позолота,
Дослухається, музика Ваша до наших сердець.
О, маестро Максиме, яка ж бо висока ця нота,
О, який він обвуглений Вашої слави вінець. (1977 р.)

Це глибинне розуміння сутнісних речей. Це і музика, і поезія, це і мораль, і чесноти нашого народу. Мисткиня живе у багатовимірній дійсності і переймається усім насущним, вживається в нього і вимірює його собою. Бо, як сказав давньогрецький філософ Протагор, «Людина є мірою всіх речей».

Поетеса володіє словом, яке уже зріле і тяжіє до осмислення світу природи, історії, культури, моралі.

Який би поет не був, знаний чи не знаний, але він дуже хотів би, щоб його вірші були покладені на музику, щоб їх співали. І не дивно, що в 1981 році Надія Миколаївна написала зворушливу поезію «Синові», слова якої поклав на музику відомий композитор Федір Гощук:

Дай мені, дитино, рученята,
І не плач, забудь свої жалі.
У моїх долонях, мов пташата,
Пальчики воруються малі,
Висихають слізоньки на щоках,
Личенько усмішкою сія.
Ох ти ж моя сонячна морока,
Світанкова зіронька моя!
Ще твоя печаль скороминуща,
А в сльозах немає гіркоти.
За твою досаду я ще дужча,
Легко ще її перемогти.

А як вийдеш в світ оцей широкий
За дитинства золоту межу,
Де і біль, і холод, і неспокій –
Чи від них тебе я вбережу?
Та й не буде в тім, мабуть, потреби.
Де твоя проляже, сину, путь,
Під оцим високим рідним небом
Між людьми щасливим вчися бути.

Поетка береже свою українську родинність. Її лірика напрочуд м'яка, лагідна. Чудово передає повинь ніжності, що захоплює серце, душевний схлип, застиглу в горлі сльозу.

Колись садили айстри на городах
І звались вони просто — тарілки.
Ніхто й не знав, що можна їх — на продаж,
Хоч, Господи, жили на копійки.
Ідеш, було, з бабусею межею –
Високі айстри, майже до плеча.
І щось таке творилося з душею,
Аж ціпеніло з дива дитинча.
Бабуся гляне, тихо усміхнеться:
А бач, дитино, що то є - краса.
І чаша дня така, що й не схитнеться,
Такі погідні й добрі небеса.
Бузковий колір обрій заступає,
А білий, Боже, серденько вийма.
Тепер базар під осінь аж палає.
Та тільки айстр таких нема. Нема! (1994 р.)

Вірш присвячений пам'яті бабусі Дарини. Невідворотне в нашому житті - це пам'ять, яку подарував нам Бог, про тих, що вже відійшли у правічні світи. Поезія зворушує душу читача, спонукає до розмислів...

Надія Ярмолюк правдиво відтворює динаміку руху. У Бога все перебуває в русі. Не всякий рух ми можемо побачити. Апостол Павло писав: «...бо ходимо вірою, а не видінням». (Друге послання до коринтян 5:7).

Людські пам'ять фіксує рух, а не час. Для Бога не існує часу, бо Він вічний.

Здавалося б, звичайний буденний день, щоденний сімейний побут, а знаходимо в ліриці поетеси багатство фарб, м'якість і точність реалістичного малюнка, витончену мелодійність вірша, філософську глибинну думку, живий національний колорит...

Прасую тобі сорочки –
Рожеву, блакитну, бузкову.

Звичайні, буденні думки
Снуються, мов нитка шовкова.
Ще треба засмажити борщ
І вимити в кухні підлогу.
За вікнами сіється дощ
Крізь сито небес на дорогу.
Спокійне домашнє тепло
Суботню пом'якшує втому.
Під вечора тихим крилом
Десь ти поспішаєш додому.
Згорну розпочате шиття
І вийду до хвїртки зарання.
Буденне сімейне життя?
А, може, це зветься коханням? (1991 р.)

Бо сім'я - ключ до щастя. Високу оцінку сім'ї дали класики педагогіки А. С. Макаренко, В. О. Сухомлинський, К. Д. Ушинський. Антон Семенович назвав сім'ю тим « природним первинним осередком, де реалізується краса людського життя, де ростуть і живуть діти — головна радість життя».

Поряд з філософсько-громадянською лірикою, роздумами про час і про себе пишеться й чудова пейзажна та любовна. Поглиблений психологічний аналіз поєднується з тяжінням до простоти, до відкритої душевної сповіді. Авторка висловлює складні почуття радощів, насолоди від природи і ще чогось такого, чому і назви нема.

Що не кажи, моя трава полин.
І хоч би знати, із якої ласки
Усюди він за мною - навздогін.
Ну, де ж вони, троянди і ромашки,
Де білого жасміну ліхтарі,
Де незабуток голуба сваволя?
В чужому винуртовує дворі
Солодка і манлива матіола.
А тут — полин. І дух його п'янить,
Але гірчить в душі від того хмелю.
Ну чим її, нарешті, обсадить,
Як у дворі обвітрену оселю?
А дні ідуть. І невблаганний млин
їх перемеле, мов достигле жито.
Що не кажи, моя трава полин
І полинове догоряє літо. (1990 р.)

Хоч інколи лірика пронизана сумом, але має життє- ствержуючий настрій. Це – «..жагуча осінь у вогні кленової сваволі...», «...хвиля літнього дощу...», і «...білий вельон, захмелілий сад...», і «...журавлі - веселики...», і «... на калині дивовижні коралі...» тощо.

Головне те, що Надія Ярмолук успадкувала від своїх великих учителів Тараса Шевченка, Лесі Українки. Максима Рильського, Володимира Сосюри широкий погляд на життя, епічне відчуття часу і цілісність світу, глибину думки і ширість, відчуття гармонії, правди і краси.

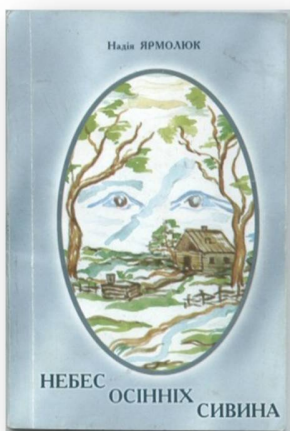
І сьогодні вона є поетом глибоко національним у любові до України, в любові до рідної мови, пісні, історії, в любові до всього того, що несе в собі християнські заповіді.

Червоне і чорне. Хай буде червоного більше.
Ще живуть у душі поривання високі і вірші,
Ще гаряча снага озивається молодю в крові,
І не чорно в душі, хоч не дуже барвисто у слові,
Ще хвилює і погляд, і дотик раптовий плеча,
І не хоче згасати під вітром тендітна свіча. (2000 р.)

Ольга ОСЕЙЧУК.

У поетичній світлиці Надії Ярмолук

Поезія, як і людина, має свій характер, свою долю, своє майбутнє. Характер нової поетичної збірки Надії Ярмолук розкутий в глибинній вираженості слова, пізнавально-філософський в розумінні життєствердження і самого життя в його першооснові (з його історією, подіями, радощами і болями), образно-витончений в майстерності викладу думки і поетичного хисту.

Збірка Надії Ярмолук «Небес осінніх сивина» (Рівне. «Азалія», 2002р.) з передмовою Євгена Шморгуна випромінює ширший ліризм, печаль і надію, бринить струнами любові на арфі життя і почуттів. Розмаїття тем, заторкнутих авторкою, приємно вражає глибиною розуміння життя з усіма його перипетіями і негараздами, з його справжністю і суєтністю. Відчувається зряча душа і прозорливий талант. Поезія глибинно-врівноважена, чуттєво-прониклива. Захоплює неординарністю мислення та світовідчуженням. Торкнемося ж її глибин.

В поетичному калейдоскопі Надії Ярмолук, мов у людським серці, переплітаються радість і смуток, щастя і біль.

Ще ніколи у серці моїм не було
Стільки радості й смутку, і щастя, і болю.

У циклі «До отчого дому» зворушує спогад про отчий дім, де «Лягають до ніг килимами м'які спориші», де «Дівчатко біжить по стежині між трав з далини».

Та найбільш вражають поетичністю мальовничі осінні пейзажі, так барвисто виписані словом, наче картини талановитого майстра.

О, ця палітра – золото і синь,
Цим кольорам чужа зневіри втома.

Окремі поетичні рядки містять велику пізнавальну насиченість, неперевершену емоційну силу.

Про комсомол. Під гітару. І натхненно, і дзвінко.
Це учора. А сьогодні – про Ісуса Христа.
Російською вчора. Сьогодні кожна сторінка
До України святою любовію пророста...
Чи в глаголах отих є бодай крапельиночка крові?
Чи в одежу блискучу вдягаємо душі й слова?

Вдумливий читач одразу збагне, як тонко вловлено дух епохи, як проникливо і зболено западають у серце ці поетичні докори кожному, хто ще не прозрів душею, хто звик лицемірити і бути лише актором у нашому і без того театральнo-драматичному житті. А чи не пора вивершитись над ним і проявити суто особистісне, людське ставлення до світу і подій у ньому?

Вишуканою поетичністю відзначаються перифрази: “свавілля грози”, “розморений день у колісці з гнучкої лози”, “ошалілі трави”, “золотавий зоряний пилок”, “дощинки сяють, мов намисто”, “святкову вишиванку вдяга вечірнє небо”, “хризантеми свічечка самотня”, “зітхає ніч”, “високе небо холодом палає”, “жагуча осінь запливла у пристань неприкаяної долі”, “полудня сиве крило”, “вересень вплива у наші долі”, “промінчик сонця золотого”, “кульгава людська душа”, “в урочому храмі осені”, “під вечора тихим крилом”, “втечуть думки сполохані і сірі”, “прозора і незаймана блакить”, “передзвін далекої весни” та інші. Поетичними рядками Надії Ярмолук досить промовисто говорить історія.

Прадавній Львово, мій тобі уклін –
Нескореному дітищу країни...
Колгоспне кріпацтво безжально морозило душу,
А руки боліли, вночі відганяючи сон...
Ви чуєте? Коні, Богданові коні іржуть
Під нашими вікнами. Коні, що втоми не знають.

Серед основних ідей і тем, що хвилюють творчу уяву поетеси, ніжний ліризм спогадів і надій, відлуння пережитого і спізнаного, миті спілкування з природою. З особливою наснагою вони звучать у циклах “У дзеркалі роси” та “Хризантеми свічечка самотня”. Провідним тут є образ долі, який щораз набирає вагомішого значення, певного спектру і в кожній поезії відтворює властивий саме їй відбиток часу і життя.

Що не кажи, моя трава – полин.
І хоч би знати, із чиеї ласки
Усюди він за мною –навздогін.
Ну де ж вони, троянди і ромашки?

Або ж: Сад не Ваш. Давно й безповоротно.
Як тут сумно! За коротку мить
Хризантеми свічечка самотня
Згасне, може, може, догорить...

Чи, скажімо: Своя на березі чужому
Сміється доля не моя.

Мотив смутку й самотності розвіюється оптимістичним струменем впевненості й надії.

А я – надія. Паростками віри
Проб’ю сніги. Любов’ю зацвіту.
Втечуть думки сполохані і сірі
І засміється сонце над сльоту!

Яскравим підтвердженням цих рядків є уся поетична збірка Надії Ярмолук, а також самобутня, незгасна зірка надії, любові, щедрості таланту поетеси.

Свіжість і буяння творчої енергії, завзята естетична полеміка, аналіз і осмислення сучасності, розкутість асоціативного образного мислення, овіяна свіжим вітром поетичної снаги, – так коротко можна охарактеризувати збірку Надії Ярмолук «Небес осінніх сивина».

Небо нашої духовності, нашої совісті підтримують над нами люди, які в різні часи називалися по-різному: просвітителі, володарі дум, подвижники, вчителі, наставники... Серед них без вагань можна назвати і Надію Миколаївну Ярмолук, з якою вперше мені поталанило зустрітись і познайомиться у 1984-му році, коли, несміливо завітавши до редакції районної газети “Надслучанський вісник”, поклала перед нею свій нарис. Згодом, відчувши її надійну підтримку, зрозуміла, що матиму справу з людиною грамотною, талановитою, вільною як у пошуку, так і в сумнівах, чуйною, гуманною, з почуттям поваги до себе та інших. І, переконавшись, що саме така людина може виховати собі подібних, з тих пір і донині вважаю цю напрочуд милу і обдаровану жінку своїм добрим наставником у творчих літературних пошуках. Не перестаю вірити, що її

творча активність, високоморальні людські якості, піднесена, щедра поетична душа і далі слугуватимуть стимулом не лише мені, а й усім, хто прилучився до її духовних джерел. Натхненні поривання її серця очистять думку од скверни, пробудять найсвятіші наміри і запломеніють щирістю і любов'ю до стореного Богом і нами світу. Хочеться, аби всім було затишно в поетичній світлиці Надії Ямолук, яка згуртовує людей емоційно чутливих, небайдужих до поетичного слова, з душею, що відповідає поетичній піднесеності та благородним помислам.

ТЕТЯНА МАРЦИНЮК,
кандидат філологічних наук.

З творчого доробку

Несу з городу серпень на долонях,
Притихли огірки у фартусі.
Згасає літо. Достиглий сонях
Купається у золотій росі.

Ще айстри квітнуть й пахне матіола,
А надвечір'я ж, Господи, яке!
Земля шорстка, але не охолола
І, мов котятко, ніжне і м'яке.

Щось у душі ворухнеться й лоскоче
Аж до зітхання, Боже, до сльози.
Багрянцем небо квітне, палахкоче,
Дрімають в огудинні гарбузи.

Шовками темінь падає на плечі
І золотом спалахує вікно.
І знову й знову Таємничий Глечик
У небі розливає молоко.

Чумацький шлях, а чумаків немає,
Уже давно вози їх не скриплять.
Чумацький Шлях від краю і до краю
І літо, що не хоче догорять.

Що ж, голубці вдалися на славу
А вірші? Бідна голова –
Взяли наліво і направо
Порозбігалися слова.

Фритюр, гриби - оближеш пальці –
Також достойні похвали.
Лиш рими - неслухи-зухвальці –
кудись у безвість забрели.
Вони байдужі до десерту,
Хоч вихваляли гості торт.
Не сплю. А вже напівчетверту,
Не сподіваюся щедрот

І від світанку, що настане,
От-от підійде до дверей.
Дражнитись ямб не перестане
І не впокориться хорей.

А дактиль, наче з лука стрілить –
Моя годинонько лиха –
В рядок нескінчений поцілить
Своїм лукавим ха-ха-ха!

Згасає ніч. Невже не сон це?
Хоч би в однесеньку зібрать
Строфу слова. Та сходить сонце.
Піти сніданок зготувать?

Робота і сила, а також відвага -
Жіночого роду, як честь і звитяга.
Ну, хай би там ніжність, а чи досконалість.
А то ж таки - мужність, а то ж - витривалість.

Упевненість, стійкість - жіночого роду.
Жага і любов не ми гаються броду.
А злість? А підступність? Навпіл розчахнеться
Від зради безжальної зранене серце.
Ще ходить гію світу жорстока підлота.

Жіночого роду печаль і скорбота.
І сіль, і земля, і веселка барвиста.
Сльозинка пекуча і зірка вогниста.

Росинка на травах, хлібина і нива.
Ромашка тендітна, троянда манлива.
Примха й покура, іскра й сніжинка
Вічність і мить - ну хіба це не жінка?

Коли нестерпно стане нам обом.
Коли повіє холодом у слові.
Торкнеться серця лагідним крилом
Ілюзія останньої любові.

Запахне світ прив'ялим полином.
І дощ осінній піснею озветься.
Вона присяде поруч за столом
І запитає: "Як тобі живеться?"

Все зрозуміє, хоч і промовчу.
Зоря загляне в очі з високості!
Чи це сльоза? Несміло прошепчу:
- Спасибі, що прийшла до мене в гості

Така спокійна, й чиста, як ріка.
Така погідна, наче тихе літо.
Твоя вуаль прозора і легка,
Але сховає все. що пережито.

Все. що боліло, мучило, пекло.
Що озивалось холодом у слові.
Огорне серце лагідне крило –
Ілюзія останньої любові.

До заходу сонця усе мені, милий, прости.
До заходу сонця усе тобі, милий, простила.
Чому ж над усім, що я так безоглядно любила.
Витає сьогодні такий ореол гіркоти'?

При заході вітер розпише палітру небес.
По заході вечір одягне розкішну кирею.
Чому ж не вдалось мені стати твоєю зорею'?
Чому ти для мене зі згарища мрій не воскрес⁰

На західнім прюзі палає вишнева парча.
На західнім прюзі горять пурпурові вітрила.
Осяяла долю, а серця чомусь не зігріла
Запалена в сутінь бузкову тендітна свіча.

До заходу сонця... А сонце вже. милий, зайшло
До заходу сонця... А сонце уже від'яріло.
До заходу сонця усе тобі, милий, простила .
Та як же признатись, що в серці усе відцвіло?

Публікації про творчість Н. Ярмолюк

в періодичних виданнях

Береза М. Моя трава-полин...: [Про кн.. Н.Ярмолюк :В огні кленової сваволі]// Вільне слово. -1983. -30 червня

Бойчук В. Відвертості незгасна мить : Книги наших земляків (розповідь про творчість поетів - Боровця, Рачка та Ярмолюк)//Вісті Рівненщини-1998.-11 березня

Вербич Б. Вогонь кленової сваволі :Книги наших земляків [Про збірку поезій Надії Ярмолюк]//Надслучанський вісник.-1993.-24 квітня

З нових творів Надії Ярмолюк : Поетична світлиця //Надслучанський вісник.-2000.-11 жовтня

Літо вповні: [вийшла в світ збірка поетеси Надії Ярмолюк " Небес осінніх сивина] // Надслучанський вісник.-2002.-12 червня

Марцинюк Т. У поетичній світлиці Надії Ярмолюк // Надслучанський вісник.-2002.-21 серпня

Павленко Р. Її поезії цілюще джерело / Р. Павленко // Надслучанський вісник : Громадсько-політична газета. - 2015. - N 35/19 трав./ - С. 5.

Ваврик М. Поетичне тріо журналістів / М. Ваврик // Надслучанський вісник : Громадсько-політична газета. - 2016. - N 42/7 черв./ - С. 2.

Рачок П. Животворне саяво "Дерманського світильника" / П. Рачок // Надслучанський вісник : Громадсько-політична газета. - 2014. - N 70/30 верес./ - С. 3.

Осійчук О. Думки під куполом небес / О.Осійчук// Надслучанський вісник : Громадсько-політична газета. - 2020. - N 15/09 квіт./ - С. 4.

ЖИТТЯ – ТО СПРАВЖНЄ ДИВО

Використані джерела

1. **Марцинюк Т.У** поетичній світлиці Надії Ярмолюк // Надслучанський вісник.-2002.-21 серпня
2. **Ваврик, М.** Поетичне тріо журналістів / М. Ваврик // Надслучанський вісник : Громадсько-політична газета. - 2016. - N 42/7 черв./ . - С. 2.
3. **Осійчук О.** Думки під куполом небес / О.Осійчук// Надслучанський вісник : Громадсько-політична газета. - 2020. - N 15/09 квіт./ . - С. 4.
4. Ярмолук Надія Миколаївна:<https://uk.wikipedia.org/wiki>
5. Письменники Березнівщини [Електронний ресурс]: // Березнівська централізована система публічно-шкільних бібліотек. - сайт. - Режим доступу :<http://bereznelib.rv.ua/literat.php> (дата звернення: 30.03.2020) - Назва з екрана

ЗМІСТ

Надія Миколаївна Ярмолюк	4
Поезія вищої проби	5-6
Думки під куполом небес	6-12
У поетичній світлиці Надії Ярмолюк	12-15
З творчого доробку	15-18
Публікації про творчість Н.Ярмолюк в періодичних виданнях	19
Життя – то справжнє диво	20-23
Використані джерела	24

